

Bajki robotów - „Jak ocalał świat”
Stanisław Lem
<http://www.bryk.pl>

I CZAS I MIEJSCE AKCJI

Wydarzenia rozegrały się w przeszłości, której jednak nie można bliżej określić: „Świat po dziś dzień pozostał już cały podziurawiony nicością”, w domu konstruktora Trurla.

II BOHATEROWIE

Konstruktor Trurl -- wynalazca maszyny, która umiała zrobić wszystko na literę „n”. Motywem jego działania jest pragnienie sławy i uznania;

Maszyna - sprytna i przebiegła, nie potrafi stwarzać rzeczy na inną literę niż „n”, ale umie zniszczyć wszystko, co istnieje na świecie, ponieważ ta czynność kryje się pod słowem „nicość”. Uczy Klapaucjusza, że nieprzemyślane decyzje naukowców mogą się zakończyć wielką katastrofą;

Konstruktor *Klapaucjusz* - zawistny naukowiec, który chce udowodnić, że wynalazek jego kolegi nie jest doskonały. Motywem jego działania jest zazdrość.

III PLAN WYDARZEŃ

Testowanie przez jej konstruktora nowej maszyny do robienia rzeczy na „n”.

Zawiść Klapaucjusza.

Życzenia zazdrosnego konstruktora.

Znikanie kolejnych elementów świata.

Odwołanie trzeciego życzenia.

IV STRESZCZENIE

Podrozdział IV.1   Wstęp

Konstruktor Trurl zbudował maszynę do robienia rzeczy na „n”. Zrobiła na jego polecenie nimby, nausznice, neutrony, nurty, nosy i nimfy. Nie umiała zrobić natrium - nie знаła bowiem łaciny. Zrobiła też niebo. Dumny Trurl zaprosił więc do siebie konstruktora Klapaucjusza. Zawistny naukowiec postanowił sprawdzić maszynę. Na jego polecenie zrobiła ona naukę (są nią naukowcy piszący książki, drący je i kłócący się), potem nice, a więc drugą stronę wszystkiego (antyprotony, antyelektrony, antyneutrony itd.), wreszcie Nic.

Podrozdział IV.2   Intryga

Początkowo wydawało się, że maszyna nie zaczęła pracy. Gdy naukowcy kłócili się, maszyna powiedziała im, żeby ostatni raz przyjrżeli się światu. Znikały bowiem kolejne rzeczy: natągwie, nupajki, nurkownice, nędzioly, nałuszki, nędasy, potem niesmak, nienawiść, niewiara, niedosyt, wreszcie kambuzele, wytrzopki, gryzmaki, trzepce, pémy i inne rzeczy.

Przestraszony *Klapaucjusz* po ponagleniach maszyny poprosił o zaprzestanie niszczenia świata. Błagał ją o zrobienie murkwi, niestety, maszyna może zrobić tylko rzeczy na literę „n”. Od tej pory świat jest pełen ohydnych czarnych dziur, pełen Nicości, która wypełnia otchłanie między gwiazdami. W ten sposób przez zawiść Klapaucjusza „nie będzie już nigdy takich wspaniałych zjawisk, jak pémy i murkwie - po wiek wieków”.

Podrozdział IV.3   Morał

Morał bajki Jak ocalał świat jest jasny do odczytania. Zawieść i zazdrość Klapaucjusza powodują zniszczenie wielu pięknych rzeczy i zjawisk na świecie. Prowadzi do unicestwienia rzeczy dobrych. Jest siłą niszczącą. Zazdrość człowieka bardzo często jest powodem wojen, sporów, waśni. Zawsze prowadzi do złego. Dlatego należy się jej wystrzegać.

Podrozdział IV.4   Wnioski

Stanisław Lem na potrzeby swojego opowiadania wymyślił wiele nowych, nieznanych wyrazów: kambuzele, pémy, wytrzopki, ściśnięta, gryzmaki, rymundy, trzepce, murkwie, natągwie, nędasy, nupajki, nurkownice, nędzyły, nałuszki, niedostópki. Kojarzą się one z nazwami egzotycznych zwierząt.

Zostały wymyślane po to, by pokazać, że te istoty są nam absolutnie nieznane, nigdy się z nimi nie zetknęliśmy, bo... zniknęły na zawsze zniszczone przez maszynę. Świat, który ocalał, to nasz świat. Trzeba się troszczyć o to, by już więcej nie zmieniał swojej postaci i nie tracił żadnego ze swoich elementów.

Czas i miejsce akcji wymienione w rozdziale I może tak naprawdę być dowolne.

Spis treści

I CZAS I MIEJSCE AKCJI.....	2
II BOHATEROWIE.....	2
III PLAN WYDARZEŃ.....	2
IV STRESZCZENIE.....	2
Podrozdział IV.1 Wstęp.....	2
Podrozdział IV.2 Intryga.....	2
Podrozdział IV.3 Morał.....	3
Podrozdział IV.4 Wnioski.....	3